

*Finansminister Jan Tore Sanner
Næringsminister Iselin Nybø
Stortingets finanskomite
Stortingets næringskomite*

28. mai 2020

BEHOV FOR NY GARANTIORDNING GJENNOM GIEK

Norges Rederiforbund og LO viser til at tiltakene for å begrense spredningen av Covid-19 sammen med den tilhørende lave oljeprisen har gitt rederiene betydelige økonomiske utfordringer i form av kraftig fall i aktivitetsnivå og omsetning. Dette kommer i tillegg til store ekstra kostnader og operasjonelle utfordringer, særlig knyttet til mannskapsskifter.

Rederiforbundets medlemsundersøkelser gjennom den siste tiden tydeliggjør dette bildet ved at ¾ av offshorerederiene planlegger for permitteringer og oppsigelser, skip i opplag vil overgå det antallet som lå uvirksomt etter oljeprisfallet i 2014, passasjerskipene som i praksis har fått innstilt sin virksomhet har per nå 5000 permitterte og samlet viser rederiene til en omsetningsnedgang for 2020 på over 30 prosent. Det er et dramatisk bilde som vil prege maritim næring i flere år fremover.

Vi vil benytte anledningen til å berømme Stortinget og norske myndigheter for å raskt komme opp med tiltak for å dempe de negative effektene for næringslivet. For næringen har hovedprioriteringen hele veien vært å holde så mye aktivitet som mulig i gang. Vi registrerer samtidig at innretningen på flere av tiltakene som har blitt lagt frem ikke treffer rammede bedrifter tilstrekkelig godt. Det viser også bruken av ordningene. Når det gjelder Statens Obligasjonsfond har terskelen for å kvalifisere vært så høy at få, om noen, Covid-19 rammede bedrifter kan benytte dette verktøyet. Utbetalingene fra kontantstøttepakken er så langt svært beskjedne ift. avsatt ramme – en knapp mrd. kroner mot anslag på 20 mrd. kroner i måneden. Også når det gjelder garantiordningen for små og mellomstore bedrifter er det kun utnyttet 6,8 mrd. kroner av 50 mrd. kroner. Behovet er stort, men ordningene er rammet inn på en måte som begrenser nytten for næringslivet vesentlig.

Opprettelse av midlertidig garantiordning gjennom GIEK

For å opprettholde tilstrekkelig likviditet i selskapene gjennom krisen er det et akutt behov for å utsette avdrag og forlenge lån som forfaller til betaling i 2020 med 12-24 måneder. I den rådende markedssituasjonen er dette svært krevende, og en statlig garantiordning vil derfor være svært viktig.

Norges Rederiforbund ber derfor om at det opprettes en midlertidig garantiordning gjennom GIEK med formål å gi garantier for å muliggjøre utsettelse av forfall og avdrag på lån hos norske og utenlandske långivere. Garantiene kan stilles enten (1) direkte til eksisterende långivere for den del av forfall eller avdrag som utsettes eller (2) til kommersielle långivere/banker som yter lån for å refinansiere forfall eller avdrag. Hvis det vurderes som formålstjenlig kan det også åpnes for at Eksportkreditt kan gi lån til refinansiering mot slik garanti.

GIEK og Eksportkreditt er institusjoner som kjenner rederinæringen godt. Formålet er å sikre rederier som hadde en sunn finansiell situasjon før koronakrisen nødvendig likviditet og arbeidskapital for å opprettholde driften og dermed bidra til at virksomhetene overlever krisen.

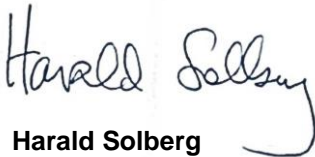
Norges Rederiforbund og LO ber med dette om at det etableres en ny og midlertidig ordning der staten stiller garantier for norske selskaper slik at forfall kan utsettes i 12-24 måneder på lån fra norske og utenlandske

långivere. Etter vår vurdering bør GIEKs mandat utvides slik at GIEK kan håndtere ordningen innenfor de etablerte rammene. Vi ber om at det etableres en ny garantiordning basert på følgende elementer;

- *Selskap må ha hovedkontor i Norge for å kunne innlemmes i ordningen*
- *Prisingen av garantien må være i henhold til statsstøtteregelverket*
- *GIEK må kunne garantere for hele det utsatte (evt. refinansierte) beløpet, eller en så høy andel som EUs statsstøtteregelverk til enhver tid tillater*
- *GIEK skal som garantist tre inn i den samme sikkerhetsposisjon/pantesikring som det lån som garanteres*
- *Løpetid og eventuell nedtrappingsprofil for garantien må fastsettes ut fra rederienes behov for likviditet i tiden fremover, og kunne tilpasses hvordan situasjonen utvikler seg*
- *Ordningen skal være midlertidig og i første omgang dekke forfall eller avdrag i 2020, men det bør være åpning for å forlenge avhengig av hvordan krisen utvikler seg*
- *Det bør kunne stilles krav til finansiell soliditet før koronakrisen inntraff, eksempelvis kredittverdighet/rating, kontantstrøm og gjeldsbetjeningsevne.*

Med vennlig hilsen

Norges Rederiforbund

Harald Solberg
Administrerende direktør

Landsorganisasjonen i Norge

Peggy Hessen Følsvik
1. nestleder